

## Un error de tràgiques conseqüències

Estudiant a fons les causes que produïren la sèrie de conflictes que han tingut lloc a Europa d'ençà de la gran guerra, i més accentuadament en els transcurso dels quatre darrers anys, i que ha determinat l'actual tivant entre les petites i grans potències del nostre continent, hom ha de convenir en què aquesta situació que tants de maldecaps està donant als governants dels diferents països, té el seu origen en el gran error comès pel Comitè Interlialt que, amb el fi de preparar la Conferència de la Pau, fou creat en acabar-se la guerra mundial, i que consisteix, al nostre entendre, en el fet d'haver tingut els components de l'esmentat Comitè, Lloyd George, Clemenceau i Orlando, més per a Lenin i a Trotsky, demòdors de l'Imperi despòtic dels Romanof, que no a Lunderdorf i a Hindenburg sostenedors del militarisme prussià i animadors de l'esperit de revenja de les classes capitalistes de l'Imperi germànic. Ens explicarem:

En ésser vençuts l'any 1918 els exèrcits del Kaiser per les tropes aliades i, com a conseqüència, trencats els punts que sostenien el Tron de Guillem II, s'instaurà, en el país que, fins llavors aquell havia oprimint, un règim d'aparença democràtica regit pels socialistes, Ebert, Noske, Scheideman, etc., però en el fons dominat per les mateixes classes socials que recolzaven l'Imperi. En adonar-se les masses assalariades com malgrat el destronament del Kaiser i la gran derrota del seu exèrcit, tot continuava de la mateixa manera, s'aixecaren en armes guiats per Rosa Luxemburgo i per Karl Liebknecht —, per acabar de manera definitiva —, com un any abans ho havien fet els obrers russos —, amb els causants de l'opressió i de la misèria del poble alemany. No cal dir com davant de córrer la sort de llurs col·legues russos, els aristòcrates i altres reaccionaris del país germànic, que no paraven de dir pestes dels socialistes i de conspirar contra el nou règim, es posaren amb totes llurs forces al costat d'aquells, per a ofegar en flo el moviment que anava a destruir de manera definitiva al militarisme prussià i a tot el sistema capitalista i feudal dels Junkers. Com sigui, però, que la coalició momentàniament formada per socialdemòcrates, militaristes i reaccionaris no tenia les necessàries armes per a fer front a la revolució, amb tant d'èxit iniciada pels espartakistes acabats pel gran Liebknecht, la conxorxa social-reaccionària i en el seu nom, els socialistes, Ebert, Scheideman y Noske, llançaren el corresponent «SOS» al Comitè Interlialt, compost, com hem dit abans, pels caps dels governs angles, italià i francès, Srs. Lloyd George, Orlando i Clemenceau, respectivament, i aquests, sense pensar-s'hi poc ni molt, trameteren i amb la major diligència, a llurs enemics d'unes setmanes abans, tot el material bèl·lic que els fou necessari per tal que poguessin vèncer als que s'havien aixecat en armes per instaurar un règim de justícia més humà i també per a reduir a pols als causants de la immensa tragèdia que durant quatre llargs anys havia viscut la dissortada Europa.

Amb possessió del bo i abundós material que graciosament els hi fou tramès no els hi costà gaire als social-reaccionaris, ajudats per tota la caterva militarista, vèncer als heroics espartakistes, ja que amb prou feines si disposaven d'armament; i amb això assolí la seva primera victòria el militarisme tudesc després de la gran derrota per ell soferta en els camps de batalla de França; cosa que li va permetre guanyar posicions dintre el nou règim que les va aprofitar en preparar el terreny per a convertir el seu país en la immensa Caserna que avui torna a ésser.

De la crueltat emprada pel govern que presidia el socialista Scheideman en reprimir el moviment espartakista, n'és una mostra eloqüent la manera salvatge com foren tractats els màxims dirigents del mateix, o sigui: Liebknecht i Rosa Luxemburgo, puix que el primer, després d'ésser mort a cops, fou arrossegat pels carrers de Berlín i ella, una vegada morta a trets pels quatre oficials de l'exèrcit que la van

detenir, la tiraren a un canal trigant-se alguns dies en trobar el seu cadàver. Havent donat tal mena de tracte a les figures més visibles d'aquell moviment, fàcil és de comprendre el que rebrien els dirigits.

Cal fer esment, abans de continuar, la manera com les classes privilegiades d'Alemanya recompensaren als socialistes del país llur per el gran servei que els hi prestaren en el moment que anaven a enfonsar-se per a sempre, que fou així: a Ebert, principal autor de la conxorxa social-reaccionària, permetent-li d'ésser president de l'Imperi fins a la seva mort; a condició, però, de no tolerar governs que donessin satisfacció a les reivindicacions de la classe assalariada i a suportar tots aquells que donessin lliure pas a l'expansió reaccionària del militarisme; a Noske, cap visible de la repressió sagnant que ofegà el moviment espartakista, desposseint-lo de la cessantia d'ex-ministre i reclouent-lo en una casa de beneficència; i Scheideman, foragitant-lo, els seguidors de Hitler, de la casa de vells, on per manca de recursos, ja l'havien reclòs en el temps que governà Von Papen, i que segons les darreres notícies que d'ell tenim, viu demanant almoïna en una petita ciutat del país oprimint pels nazis. Aquest fou el premi rebut pels cànids socialistes alemanys per llur gesta d'haver possibilitat el triomf de la reacció quan estigué a la seva mà facilitar la implantació del socialisme, idea per la qual ells havien lluitat i sofert, en els pitjors temps de l'Imperi del Kaiser Guillem II.

De no haver, doncs, el Comitè Interlialt pel mes de gener del 1919, tramès als reaccionaris alemanys l'armament necessari per a defensar-se de l'escamesa dels obrers, no hi ha dubte que aquests, que eren la immensa majoria del poble, haurien triomfat, i en lloc d'implantar-se una República, d'esperit revengista i reaccionari, si bé d'aparença democràtica, s'hauria creat una Confederació de Repúbliques socialistes i la pau hauria estat assegurada per sempre més a Europa, evitant-se tota la sèrie de conflictes que han sorgit en els darrers anys provocats per la casta reaccionària del vell Continent, de la qual l'ex-pintor que tirantitza al poble alemany, n'és el cap visible.

Sempre s'ha dit que els errors en qüestions col·lectives es paguen molt cars, i el que cometeren Lloyd George, Orlando i Clemenceau, considerant per a la pau del món — i especialment d'Europa — més perilloses als inofensius Soviets russos que no als agressius militaristes germànics, ens ha resultat caríssim; i això que tot just som al començament de les conseqüències de l'error històric que comentem. Observi's la diferència entre el procedir dels uns i el dels altres, i hom s'adonarà de quan altra no seria la situació d'Europa si una vegada acabada la guerra mundial hagués triomfat al país germànic l'ideal per el qual els espartakistes s'aixecaren en armes. No tindrien els homes d'Estat d'anar i venir d'un lloc a un altre cercant la manera d'evitar la gran matança d'éssers humans que de temps ençà, amb tanta primorositat vénen preparant els dictadors de Roma i de Berlín; ni haurien desaparegut Austria i Etiòpia com a nacions independents, ni hi hauria guerra al nostre país, ni tanta fam arreu d'Europa, ja que la U. R. S. S., amb tot el seu poderiu, no ha creat conflictes de cap mena, sinó que fent honor al seu ideal, ha resolt tots els que se li han presentat amb els seus veïns de manera pacífica sense fer vessar una sola gota de sang.

Cal no fer-se il·lusions; no havent sabut els governs de règim capitalista, establir les normes que facin viable la convivència dels pobles dintre un ideal de pau i de respecte mutu, que permetin fer impossible aquesta gran calamitat, que és la guerra, hom no ha de creure que ho puguin assolir d'aquí endavant; i, mal que ens dolgui si la humanitat ha de salvar-se, haurà d'ésser cercant sistemes de regir als pobles que no s'assemblin a res als que fins ara hem conegut.

MIQUEL VILAGINÉS

## CAMINS DE DOLOR

Poemes de la nostra guerra

V

TRÍPTIC

LA VEU DEL MEU POBLE

Jo sóc fill d'un poblet de muntanya  
que les vinyes li fan de coixí,  
i l'amor al treball l'acompanya,  
i és llur símbol la branca de pi.  
De la saba que impregna la terra  
amarada d'essències vitals,  
i les fonts que tamisen la serra  
per la neu que perdura als cimals,  
tot li parla amb paraula roenta  
a la Pàtria que suara irredenta  
te de viure entre els pobles del món.  
I un ressò li remarca: Per viure,  
— els teus fills, — i que sigues ben lliure  
ara lluitant i moren al front...

VERS UNA NOVA LLUM

Pels solcs de la nostra terra,  
han florit roses de sang,  
en cada un dels clots enterra  
un soldat cobert pel fang.  
Cada rosa que floria  
de la sang d'un combatent,  
un estel es deixondia  
poc a poc, pel firmament.  
N'han florit tantes de roses  
per les ferides descloses!...  
Tants estels s'han despertat!  
Que una ignota llum novella,  
a la Pàtria meravella  
amb un crit de llibertat!...

AVUI HE GUAITAT EL MAR...

Avui he guaitat el mar  
amb un deix de melangia...  
Ni una barca en el llindar  
sols vaixells en llunyania.  
Avui he guaitat el mar  
des del port, sense alegria...  
M'ha invadit un malestar  
que no em deix ni nit ni dia.  
La tristesa del meu cor,  
ha nascut en veure el port  
i la platja abandonada  
sense veles ni vaixells...  
Sols gavines i oronells  
m'han alegrat la mirada.

R. MASSIP I TARRAGÓ

## LA MORT

Per EMILI BAUDIN

(Vegi's «Abril» núms. 5, 6 i 8)

Ara hem anat veient l'estat d'un moribund. Hem observat el seu traspass, el seu trànsit suprem. Què ve després?

Són moltes i molt diverses les teories. Són més o menys admissibles. En definitiva, de faiso indiscretable, ningú no en sap res i sembla tament un misteri impenetrable. I no ho és.

Hi ha una explicació plena de lògica, naturalíssima, tant i tant que gairebé es poden rebutjar totes les altres, i per a explicar-la no ens cal basar-nos ni en les religions ni en la teosofia ni en l'esperitisme, si bé aquestes doctrines o teories no són desencertades del tot.

El que succeeix després del traspass no és més que una continuació (diguem-ho així) de la història del finat; un epíleg del seu passat; una conseqüència lògica del que ha estat ell durant la seva vida terrena.

Els elements que componen el seu cos es dissocien per a donar vida a nous éssers que també integren la Natura, però el seu esperit, la seva força anímica, demostrada en força moral, intel·lectual, magnètica, etc., no mor. Li manca, potser sí, el mitjà principal pel qual aquestes forces es demostraven, però aquestes

forces encara són latents i sempre disposades de manifestar-se.

Com? No anem a basar-nos en dogmes ni en supersticions. No volem recolzar les nostres afirmacions en doctrines de les religions positives ni en la Teosofia ni en l'Esperitisme. Al contrari, serem nosaltres qui donarem a aquestes doctrines una explicació lògica.

Aquesta força anímica, que podem dir-ne també força mental i de la qual se'n desprenen les forces morals i intel·lectuals no desapareix. Resta en suspens i roda per l'espai fins que pot manifestar-se. A vegades es manifesta parcialment i dona lloc a fenòmens psíquics amb els quals es recolzen les religions i l'esperitisme. I anem a explicar com i de quina manera.

La força anímica dels éssers que considerem desapareguts s'esforça sempre per a manifestar-se, però ja hem vist que li manquen possibilitats, li manca ço que en diríem el motor, una màquina adequada, i rodola per l'espai a la recerca d'ella.

(Seguirà)